

Zdrowie Seksualne i Reprodukcyjne

Problemy związane ze zdrowiem seksualnym i reprodukcyjnym (SRH) są najczęstszą przyczyną śmierci kobiet w wieku reprodukcyjnym i stanowią jedną piątą wszystkich chorób populacji świata. Oczywiście SRH ma wpływ na ogólną jakość życia ludzi, ale ma ono również daleko idące konsekwencje ekonomiczne i społeczne. Tam, gdzie ludzie mają dostęp do kompleksowych usług SRH, zwłaszcza do antykoncepcji, udaje się osiągnąć znaczny postęp w walce z ubóstwem i w rozwoju ekonomicznym.

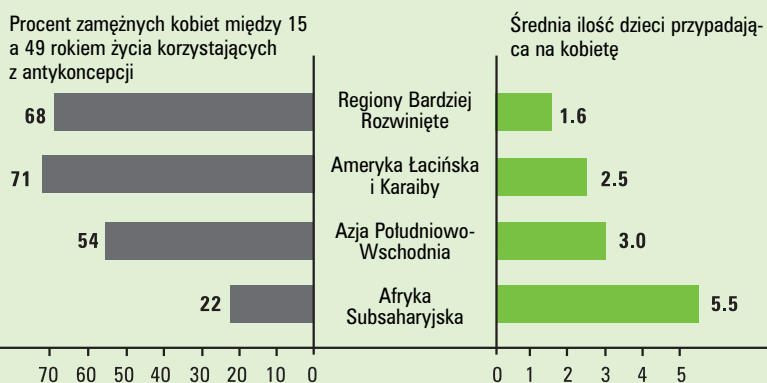
Wartość Zdrowia Seksualnego i Reprodukcyjnego

Globalna społeczność zdaje sobie sprawę z tego, że osiągnięcie Milenijnych Celów Rozwoju (MDG) nie będzie możliwe bez zwiększenia dostępu do wysokiej jakości usług SRH, zwłaszcza dla najbardziej ubogich. Oznacza to promowanie zdrowych, dobrowolnych i bezpiecznych wyborów związanych ze sferą seksualną i reprodukcyjną wśród młodzieży i osób dorosłych. Oznacza to również prawo kobiet i mężczyzn do informacji dotyczących bezpiecznych, skutecznych i tanich metod planowania rodziny oraz dostępu do antykoncepcji. Promowanie SRH to również zwiększenie bezpieczeństwa macierzyństwa, zapobieganie i leczenie chorób przenoszonych drogą płciową, w tym HIV oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt.

Promowanie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego pomaga ludziom w byciu zdrowymi i produktywnymi obywatelami. Poprawia zdrowie kobiet i dziewcząt, umożliwiając im większą produktywność oraz pozwalając na osiągnięcie wyższego poziomu wykształcenia, co daje im lepsze możliwości podjęcia pracy i zaangażowania się w społeczność lokalną. SRH chroni zdrowie matek i dzieci dzięki opiece prenatalnej i położniczej. SRH dostarcza również informacji dotyczących chorób przenoszonych drogą płciową, w tym HIV, co promuje zdrowie populacji oraz zmniejsza negatywny wpływ, który choroby przenoszone drogą płciową wywierają na społeczności i systemy zdrowotne.

Antykoncepcja a liczba urodzeń

Powszechność antykoncepcji a liczba urodzeń

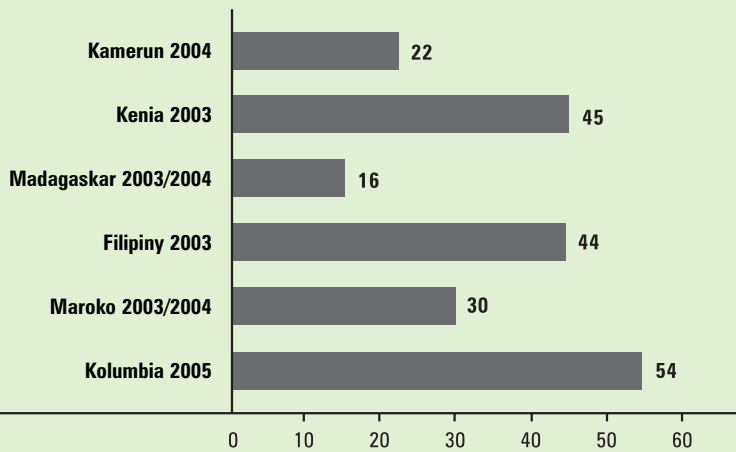
Grafika: German Foundation for World Population (DSW)
Źródło: Population Reference Bureau, 2007 World Population Data Sheet.

Otwarcie „Okna Demograficznego”

Statystyki wykazują, że obecnie wiele osób wolałoby mieć mniejsze rodziny niż mieli ich rodzice i dziadkowie, a jeśli osoby te mają dostęp do antykoncepcji, to postępują zgodnie z tymi poglądami. Efektem jest otwarcie się „okna demograficznego” – sytuacji kiedy jednocześnie zmniejsza się płodność i śmiertelność, pojawia się więcej młodych pracowników i mniej osób na utrzymaniu – dzieci i osób starszych. To niepowtarzalna szansa szybkiego poczynienia kroków na rzecz podwyższenia standardu życia, ponieważ dochody są wtedy przeznaczane na produktywne inwestycje, a nie na wspieranie dzieci i osób starszych. Około jedna trzecia szybkiego wzrostu gospodarczego w krajach Azji Wschodniej w latach 80-tych i 90-tych była związana z tymi korzystnymi czynnikami demograficznymi oraz z inwestycjami rządów w edukację, opiekę zdrowotną i inne kluczowe usługi publiczne.

Nie planowane urodzenia

Porody zgłoszone przez kobiety jako niechciane lub nieplanowane (w procentach)

Grafika: German Foundation for World Population (DSW)
Źródło: Measure DHS, Demographic and Health Surveys.

Zaspokojenie Potrzeby Antykoncepcji

Istnieje ogromna niezaspokojona potrzeba antykoncepcji w krajach rozwijających się, zwłaszcza wśród najbardziej ubogich. Jeśli antykoncepcja byłaby dostępna dla 201 milionów kobiet, które chciałyby opóźnić ciążę lub jej uniknąć, uratowałoby to 1,5 miliona żyć rocznie w krajach rozwijających się. Pomogłoby to w przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się HIV, który jest przekazywany głównie drogą płciową oraz podczas ciąży, porodu i karmienia piersią. Umożliwiłoby to również rodzinom i krajom przyspieszenie rozwoju ekonomicznego.

Polityka Międzynarodowa

Podczas Międzynarodowej Konferencji na rzecz Populacji i Rozwoju (ICPD) w Kairze w roku 1994, 179 krajów przyjęło Program Działania, który wprowadził nowe wytyczne dotyczące międzynarodowej polityki ludnościowej. Jej głównym celem było zapewnienie powszechnego dostępu do zdrowia reprodukcyjnego do roku 2015. W roku 2000, Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło Milenijne Cele Rozwoju (MDG) - w kilka z nich włączono SRH. W roku 2005 Zgromadzenie Ogólne ONZ zadziało zgodnie z podejściem ICPD i dodało konkretny cel dotyczący zdrowia reprodukcyjnego do MDG 5 - „uzyskać powszechny dostęp do zdrowia reprodukcyjnego do roku 2015”. Zgromadzenie stwierdziło również, że postęp w pracy nad MDG zależy od osiągnięcia celów Programu Działania ICPD.

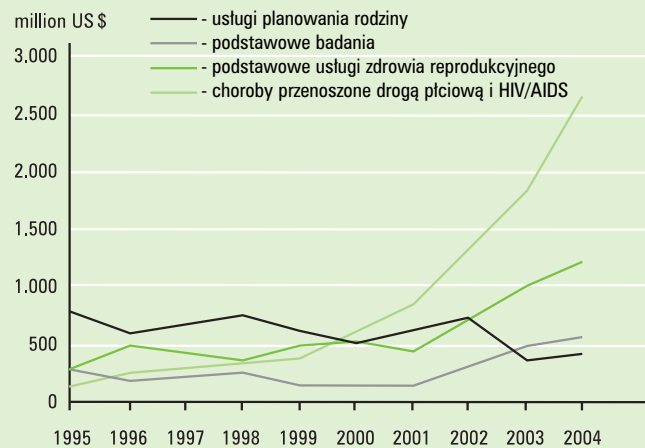
Jednak postępy w osiągnięciu założeń polityki ludnościowej są powstrzymywane przez brak działania sponsorów i rządów, a także przez ograniczenia polityczne, takie jak „Polityka z Mexico City”, znana również jako „Global Gag Rule”. Ta polityka zabrania organizacjom otrzymującym jakiegokolwiek fundusze amerykańskie na cel planowania rodziny, wykorzystywania swoich własnych bądź innych niż amerykańskie funduszy na dostarczanie usług legalnej aborcji, poradnictwo aborcyjne oraz działanie na rzecz legalizacji aborcji w kraju.

Finansowanie Zdrowia Seksualnego i Reprodukcyjnego

Choć od ICPD w 1994 roku udało się osiągnąć pewne sukcesy, ilość funduszy nie wystarczy na osiągnięcie powszechnego dostępu do zdrowia reprodukcyjnego. Pomoc przeznaczona na SRH przez Komisję Europejską zmniejszyła się wręcz z 18,5 milionów EUR rocznie w okresie 2003-2006 do 12,3 milionów EUR w okresie 2007-2013.

W globalnej pomocy ludnościowej widać ogromne przesunięcie priorytetów: między 2001 a 2004 rokiem fundusze do walki z HIV/AIDS i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową wzrosły z 39 procent całej pomocy ludnościowej do 54 procent, podczas gdy ilość funduszy przeznaczanych na planowanie rodziny zmalała z 30 procent do 9 procent. To oznacza, że znaczna część nowych pieniędzy na przeciwdziałanie i leczenie HIV/AIDS, to pieniądze przesunięte z funduszy niezbędnych dla potrzeb planowania rodziny.

Finansowanie: Rozkład Funduszy w Polityce Ludnościowej

Grafika: German Foundation for World Population (DSW)
Źródło: EuroNGOs, DSW, Forum Parlamentu Europejskiego do spraw Ludności i Rozwoju (EPF): EuroMapping, 2007.

Pola Działania

- * Społeczność międzynarodowa musi zaspokoić potrzebę antykoncepcji wypełniając zobowiązania z ICPD oraz dostarczając funduszy niezbędnych do osiągnięcia celów dotyczących SRH w MDG 5.
- * Rządy krajów rozwijających się muszą zwiększyć rangę SRH, integrując cele i wskaźniki SRH z narodowymi programami zwalczania ubóstwa oraz integrując usługi SRH z publicznymi systemami zdrowotnymi.
- * Usługi SRH muszą stać się dostępne dla ludzi w ubogich społecznościach oraz dla grup zmarginalizowanych, a zwłaszcza dla kobiet, osób młodych i ludzi podczas kryzysów humanitarnych.

German Foundation for World Population (DSW)

Partners

act:onaid

Federation for Women and Family Planning